

Naturmål for naturområde ved Stokholmvej

Dato for udarbejdelse: 11/12 2020

Dato for gennemgang med forpagter:

Evt. Revision: version 1

Formål med dokumentet "Naturmål"

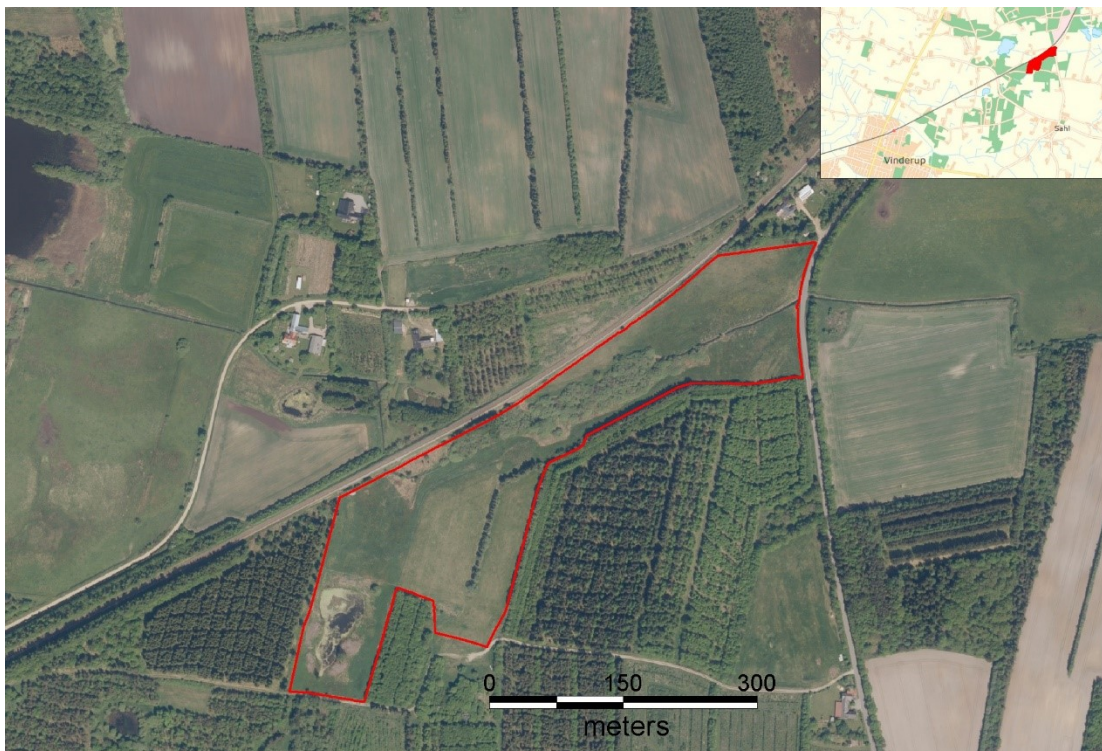
Formålet med forvaltning af arealet er at fremme og udvikle naturværdien og biodiversiteten, samtidig med at friluftslivets muligheder sikres, samt at landskabselementer og kulturhistorie bevares.

Naturmål:

- udarbejdes med henblik på at styrke dialogen mellem Naturstyrelsen og arealets forpagter/dyreholder.
- beskriver hvad forpagterens/dyreholderens indsats skal bidrage til, således at forpagter/dyreholder får indsigt i det konkrete formål med forvaltningen af arealet og derved aktivt kan bidrage til at fremme arealets naturværdier.
- tager udgangspunkt i de relevante planer for området herunder driftsplaner, Natura 2000-plejeplaner og fredningskendelser.

Lokalitet

Naturarealet ligger nordøst for Vinderup og grænser op til Stokholmvej. Arealet er på ca. 8,5 ha

Billeder fra naurarealet (juli 2020).

Lysåbent moseparti ved
Bjørnkær Grøft

Græsdomineret eng

Græsdomineret overdrev

Formålet med naturforvaltningen på arealet

Formålet med græsningen er;

- At mosens pilekrat bliver åbnet op, så de særlige planter (der vokser i mosen) får bedre leveforhold. Det er også vigtigt at de lysåbne moseområder græsses, så de forbliver lysåbne.
- At engen får en mere artsrig vegetation med flere blomsterplanter, og hvor græs ikke dominerer (som er tilfældet i dag).
- At der udvikles et artsrigt overdrev med mange urter, der blomstrer om sommeren.

Det er målet at forbedre områdets naturindhold, således at alle naturtyper opnår en god naturtilstand.

Tilstand

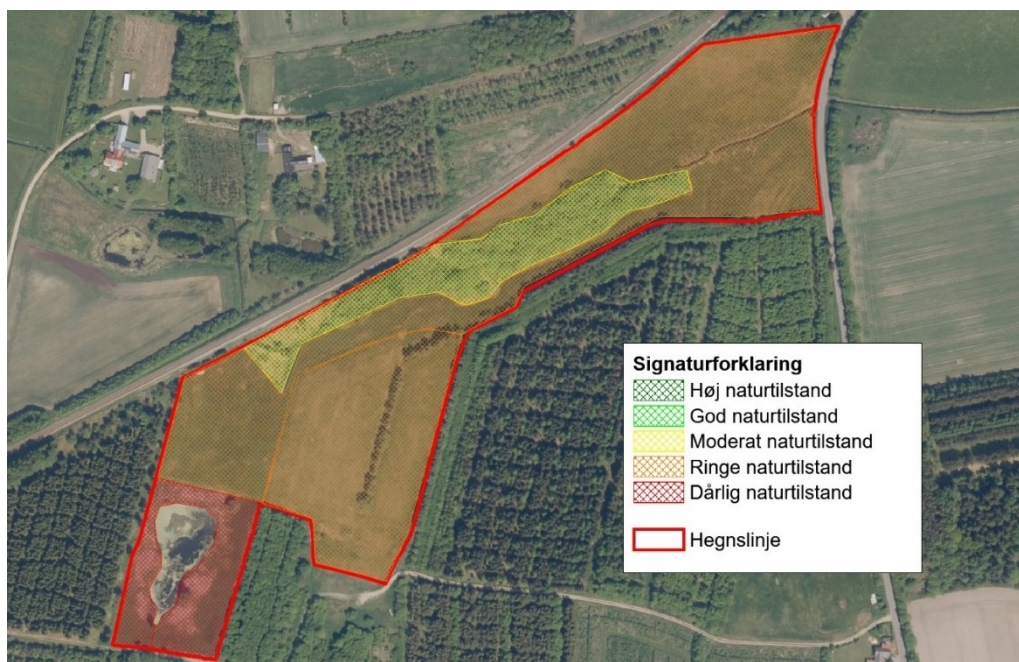
Det lille naturareal er meget varieret og udgøres af eng, sø, overdrev og mose omkring vandløbet Bjørnkær Grøft. Arealet er besigtiget den 8. juli 2020 med henblik på at vurdere naturtilstanden og fastsætte den fremtidige naturpleje. Data er indtastet i Miljøportalens naturdatabase.

Mosen er meget tilvokset i gråpil, men med små lysåbne arealer med mere værdifulde plantearter som *kragefod* og *knoldstar*. De små lysåbne arealer trues dog af tilgroning i pil.

Engens plantesamfund domineres af græs. Overordnet vurderes engens tilstand at være ringe pga. den artsfattige græsvegetation, men der forekommer dog mindre partier, som har en bedre tilstand.

Overdrevet er af typen surt overdrev, og har udviklet sig på tidligere agerjord. Selvom overdrevet fortsat er kulturpåvirket med arter som *hvid kløver*, *vejmælkebøtte* og *alm. rajgræs* vurderes jordbunden nu at være ret mager, idet der vokser *blåmunke*, *harekløver*, *håret høgeurt* og *liden klokke* mfl. Da de mere sjældne og værdifulde overdrevsarter fortsat er få, vurderes overdrevets tilstand dog at være ringe til moderat.

Naturtilstanden er illustreret på kortet nedenfor.

Særlige forhold

Der vurderes ikke at være særlig forhold, som naturforvaltningen skal tage hensyn til.

Fokusarter og/eller struktur

Potentilla palustris © Biopix: N Sloth

Kragefod vokser i næringsfattige moser og findes i de mindre lysåbne mosepartier omkring vandløbet.

Ofte vokser kragefod sammen med andre værdifulde mosearter.

Det er et mål at kragefod bliver mere udbredt i mosen.

Billedet ovenfor viser et pilekrat, som græssende dyr har ”åbnet op”, så der er mere plads til værdifulde blomsterplanter. Det er et mål at få pilekrattet omkring vandløbet mere åbent ved hjælp af græsning.

Billedet til venstre viser en eng hvor græsningen har medført en knoldstruktur med mange blomsterplanter.

Det er et mål, at der udvikles knoldstruktur i mose og den mere våde eng.

Billedet ovenfor viser et blomsterrigt surt overdrev, der har udviklet sig på tidligere agerjord. Det er et mål at overdrevet på arealet får flere blomsterplanter og mindre græs. Det er også et mål at få en god struktur på overdrevet med f.eks. myreturer, som også ses på billedet ovenfor.

Beskyttelse, arealudpegning og registreringer

Lokalitet	Naturværdi	International beskyttelse	National beskyttelse (NBL §3, fortidsminder mm.)	Fredning og/eller reservat
Naturareal ved Stockholmvej	Lokal bioscore*: 3-5	Natura 2000: Ikke Natura 2000 område	Hele arealet vurderes at være § 3 beskyttet og udgøres af mose, eng, overdrev og sø.	Arealet er ikke fredet eller del af reservat
	HNV: 2-6	Bilag IV: Der er ikke kendskab til at der lever bilag IV-arter på arealet, men de våde naturtyper kan udgøre et muligt levested for spidssnuet frø. Odder kan være tilknyttet vandløbet.		

*Bioscoren angiver på en skala fra 1-20 et områdets betydning som levested for rødlistede arter (dvs. sjældne og truede arter, som er i risiko for at uddø i DK).

Driftshistorie

Arealet har været afgræsset mere eller mindre gennem en årrække.

De mere højtliggende arealer har tidligere været drevet som landbrugsjord, men har ikke været dyrket de sidste 20-30 år. Mosen omkring Bjørnkær Grøft vurderes aldrig at have været opdyrket.

Forvaltningstiltag (indtastes i forpagtningsdatabase)

På baggrund af arealets størrelse og tilstand vurderes sommergræsning med kreaturer og/eller heste at være det bedste forvaltningstiltag. Det vurderes at 6-8 dyr på de ca. 8 ha vil være hensigtsmæssigt. Der fastsættes et relativt højt græsningstryk, fordi der er tale om græsrigge enge og et pilekrat, som vi ønsker at dyrene skal åbne op.

Da vi gerne vil have dyrene til at æde pil vælges ekstensive/robuste arter, da det er vores erfaring at de har en større præference for gråpil.

Robuste/ekstensive dyreracer omfatter:

Kvæg: Angus, Galloway, Dexter, Hereford, Højlands-kvæg, Skovkvæg, Welsh black,

Heste: Exmoor, Islænder, Konik.

Lokalitet	Græsnings- tryk SK/ha	Dyre- racer	Tilskuds- fordring ja/nej - lokalitet	Tidspunkt for indsats ved udbinding brug: sommer, vinter, helårsgræsning	Andre indsatser brand, rydning, slæt, vandstandsforhold
Naturareal ved Stokholmvej	Ca. 0,9	Ekstensive racer: kreaturer/ heste	NEJ	Sommer	Hvis dyrene ikke "åbner" det tætte pilekrat vil der blive udtyndet i pilen. Evt. fjernelse af jord fra tidligere oprensning omkring vandhul.

Evt. Planteliste - indikator for naturtilstand

Disse arter, som indikerer god naturtilstand på lysåbne naturtyper, er fundet på arealet (arter med score mellem 4 og 7). Derudover findes følgende invasive og/eller problemarter (score -1).

Se appendiks 1 i Fredshavn et al (2012). Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13.

<https://mst.dk/media/114434/tekniskanvisningtilfeltregistrering.pdf> og

Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2007). Beregning af naturtilstand.

https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

Art	Score
Mose og eng-arter	
Angelik	4
Kær-dueurt	4
Kragefod	4
Dynd-padderok	4
Kær-padderok	4
Kær-snerre	4
Knold-star	4
Almindelig star	4
Hyldebladet baldrian	4
Almindelig brunelle	4
Kær-galtetand	4
Kær-tidsel	4
Musevikke	4
Overdrevs-arter	
Liden klokke	5
Håret høgeurt	4
Blåhat	4
Blåmunke	4
Græsbladet fladstjerne	4
Almindelig pimpinelle	4

Art	Score
Gråpil	-1
Stor nælde	-1
Almindelig rajgræs	-1
Vejmælkebøtte	-1
Almindelig rapgræs	-1
Almindelige kvik	-1
Almindelig rapgræs	-1
Draphavre	-1
Hindbær	-1
Vild kørvel	-1
Blød storkenæb	-1

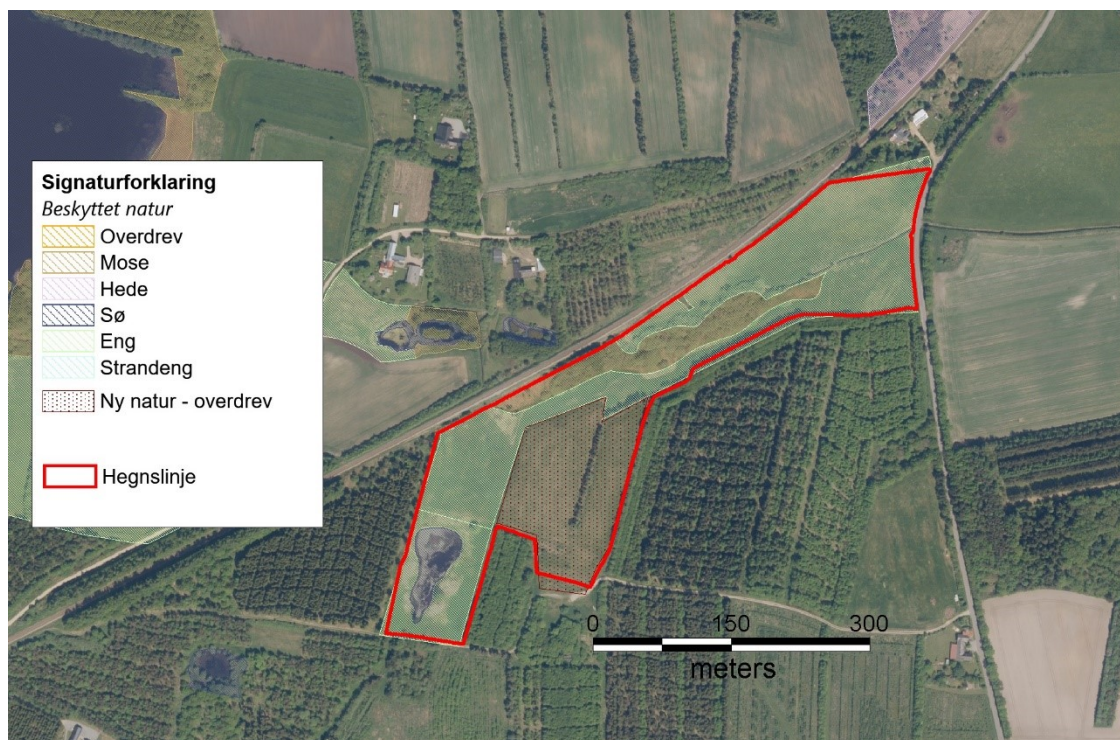
Evaluering (ved næste revision af forpagtningsaftale- max 5 år)

Emne	Opnåelse	Beskrivelse
Er beskrevne indsatser gennemført?		
Er beskrevne målsætninger opnået?		
Er der nye trusler eller problematikker identificeret?		
HNV eller bioscore stabil eller forbedret?		
Hvis Natura 2000, er naturtilstanden jfr. NOVANA afrapporteringen forbedret?		
Skal arealets målsætning eller virkemidler revideres?		
Er nye sjældne eller beskyttede arter registreret på arealet?		
I hvilket omfang er indikatorer for god naturtilstand tilstede?		
Er forvaltningstiltag beskrevet i naturmål revideret efter udbudsrunder?		
Andet		

Bilag

Kort

Kort med § 3 beskyttet natur

Kort med HNV-værdier

